

[Vanggaard.]

ærede Indenrigsminister har jo ogsaa udtalt, at de Beklagelser og Oplysninger, der den Gang fremkom, var af en noget mærkelig Natur.

Det ærede Medlem bebrejder mig endvidere, at jeg, der var i Grønland i 1923, ikke nogen Sinde overfor det ærede Medlem, da han var Indenrigsminister, har rejst Kritik af Kryolittens Udnyttelse. Det skal jeg give det ærede Medlem Ret i, at det har jeg ikke, og jeg lægger ikke Skjul paa, at min kritiske Sans paa det Omraade blev vakt ved, at en Mand, som det ærede Medlem kender lige saa godt som jeg, og som var inde i Kryolitforholdene og tidligere har beskæftiget sig meget med denne Sag, rejste en Kritik. Denne Kritik lyttede jeg til og blev ogsaa kritisk, for jeg fandt, at der var for mange Realiteter i den til, at man kunde lægge den til Side. Men jeg har i alt Fald øvet Kritik i Grønlandsudvalget forud for den Gang, det ærede Medlem vilde afslutte Kontrakt, da jeg sad inde med disse Oplysninger — endda en meget stærk Kritik, og jeg havde ønsket og haabet, at den Kontrakt, det ærede Medlem afsluttede, havde faaet en for Staten mere gunstig Karakter.

Det ærede Medlem har været meget utilfreds med den rejste Kritik, og han har bebrejdet mig, at jeg har understøttet denne Kritik. Det har jeg gjort, fordi jeg mente, at naar et Medlem af Rigsdagen, som ogsaa interesserer sig for denne Sag, understøttede denne Kritik, var der maaske nogen Mulighed for, at den vilde komme til at give sig Udslag i de Forhandlinger med Hensyn til Statsudbyttet, der skulde føres med Kryolittineselskabet. Derfor har jeg støttet denne Kritik, og det har jeg ikke fortrudt, og Udtalelser her i Dag, først og fremmest fra den højtærede Indenrigsminister, viser da ogsaa, at denne Kritik har været af Værdi for det Merudbytte af Kryolitten, som Staten nu faar; nu er der Adgang til Kontrol, vi har gennemført en helt ny Ordning af denne Sag.

Saa bebrejder det ærede Medlem Hr. Hauge mig saa stærkt, at jeg i Sommer paa ny har fremsat denne Kritik i Tilslutning til denne Mand, som vi begge kender, og hvis Navn jeg heller ikke behøver at skjule her, nemlig Ingeniørkaptajn Topsøe, og det ærede Medlem siger, at det var en Kritik, der ligesom var kommet post festum. Dette er ikke rigtigt, thi efter at denne Kritik har været fremsat, har vi jo faaet

en Kontrakt med det amerikanske Selskab, en Kontrakt, der giver Staten Mulighed for et større Udbytte end det nuværende, ved at Staten faar Ret til Indseende med Selskabets Regnskaber og Korrespondance og Andel i det Merudbytte, som Selskabet faar. Det er et Resultat, der er kommet efter den fremsatte Kritik.

Baade den højtærede Indenrigsminister og det ærede Medlem Hr. Hauge endte jo med at udtale Glæde over den Kritik, der har været fremsat, og jeg synes, det er ubetimeligt for det ærede Medlem Hr. Hauges Vedkommende at gøre saa stort et Vejr af denne Sag her i Dag, naar han anerkender, at denne Kritik har haft sin store Betydning med Hensyn til det Merudbytte, Staten nu faar.

At der bør være Ro om denne Sag for Fremtiden, det kan vi nok være enige om, men jeg har i hvert Fald ikke rejst Uroen her i Dag, den er rejst af det ærede Medlem Hr. Hauge.

Det ærede Medlem vilde mene, at jeg kunde vide, at han vilde drage mig ind i denne Debat, fordi der har været et Samraad om Kryolitten og Kryolitudbyttet i Finansudvalget. Det kunde jeg ikke læse af det Samraad, og det kunde jeg heller ikke have ventet. Jeg staar ikke med det Materiale, der kunde give mig Anledning til en mere indgaaende Imødegaaelse af Enkeltheder denne Sag vedrørende, og derfor bliver mine Bemærkninger af mere almindelig Karakter. Jeg maa derfor sige, at naar man erkender, at den Kritik har haft sin Betydning, at den er Skyld i, at Staten faar et større Udbytte, idet vi siden den Tid har faaet en ny Kontrakt, kan jeg aldeles ikke indrømme det ærede Medlem Hr. Hauge, at den kom paa et noget uheldigt Tidspunkt, og saa synes jeg, at de stærke Bebrejdelser overfor mig for Kritikken i denne Sag er ganske ved Siden af.

Saa er der et Spørgsmaal for sig selv, og det er Spørgsmaalet med Hensyn til Driften af Minen: Hvor store Kvanta vi skal sælge, om vi hurtigt skal sælge det Kryolit, vi har paa Grønland, eller om vi skal søge at holde igen en Aarrække. Dér har jeg min Mening, og den har jeg givet Udtryk for, og den falder altsaa ikke sammen med de Anskuelser, der er fremkommet fra anden Side, men det er for øvrigt kun een Side af denne Sag. Efter at Kritikken nu har faaet en saa udmærket Tilslutning ogsaa fra det ærede Medlem Hr. Hauges Side som havende haft Betydning for det Udbytte, Staten faar,